

Rookstopkliniek

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde

1

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

1. Kaderen van het project “Rondom mij”
2. De werking van de rookstopkliniek in het algemeen – status
3. Verschillende methodes voor rookstop
4. Update NRT – kaderen zwangerschap
5. Medicatie – kaderen zwangerschap

2

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Rondom mij rookvrij

Rookstopbegeleiding van zwangere vrouwen en hun partner

3

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Probleemstelling

- Het percentage vrouwelijke rokers in de algemene populatie varieert tussen 20 en 30%. Een deel van deze vrouwen slaagt er wel in om te stoppen met roken tijdens de zwangerschap, maar toch blijft 10 tot 15% roken (resultaten uit het Vlaams Humaan Biomonitorings-onderzoek 2004 en 2010, de Belgische Gezondheidsenquête 2008 en het JOnG!-onderzoek 2009)
- Roken tijdens zwangerschap kan nadelige gevolgen hebben voor de baby (meer kans op vroeggeboorte, laag geboortegewicht, wiegendood...) en complicaties geven tijdens bevalling
- Ook passief roken in de buurt van zwangere vrouw of baby kan latere gezondheid en levensverwachting van de baby nadelig beïnvloeden (middenoorontstekingen, gedragsproblemen, ademhalingsproblemen...)

4

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Project “Rondom mij rookvrij”

- Opgestart door AZ Oudenaarde
- Ondersteuning door Logo Gezond+
- Inhoudelijke ondersteuning: tabakoloog verbonden aan AZ Oudenaarde en materialen VRGT
- Betrokken partners/kanalen bekendmaking: stad Oudenaarde, OCMW Oudenaarde, PISAD, Kind en Gezin, thuiszorgdiensten, CAW, mutualiteiten, apothekers, huisartsen

5

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Doelgroepen

- Intermediaire doelgroep: zorgverstrekkers die in aanraking komen met zwangere en pas bevallen vrouwen en hun partner
- Uiteindelijke doelgroep: zwangere en pas bevallen vrouwen en hun partner

6

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Doelen

- Intermediaire doelgroep:
 - Weet hoe roken bespreekbaar kunnen maken
 - Weet hoe kan worden doorverwezen
- Uiteindelijke doelgroep:
 - Wordt gesensibiliseerd rond roken tijdens zwangerschap en passief roken
 - Kent aanbod van rookstopbegeleiding
- Begeleiding van een groep zwangeren en hun partner in de rookstopkliniek

7

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Acties naar intermediairen

- Opleidingsaanbod:
 - Infosessies over roken tijdens zwangerschap door tabakoloog (mei 2012)
 - Vormingen motiverende gespreksvoering:
 - 2 vormingen georganiseerd in mei 2012
 - 2 herhalingsessies voorzien in juni 2014
- Materiaal om te verspreiden langs eigen kanalen (affiche, folders, artikel voor infoblad)

8

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Acties naar doelgroep

- Sensibilisatie door:
 - Folder- en affichecampagne
 - Vroedvrouwen en gynaecologen tijdens consultaties
 - Infoavonden Kind en Gezin i.s.m. AZ Oudenaarde: groter onderdeel rond roken en rookstop
 - Pakketje bij aangifte aan dienst bevolking Stad Oudenaarde met daarin slabbetje “Rondom mij rookvrij” en folder over passief roken

9

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstop.be

Resultaten enquête

- 101 verwerkte enquêtes
- Rokende partner? 28 %
- Zelf gerookt afgelopen jaar voor zwangerschap? 24 %
- Gestopt tijdens zwangerschap? 58 % (14 vrouwen)
- Hoe gestopt?
 - Op eigen houtje: 13/14
 - Met professionele begeleiding: 1/14
- Heeft advies zorgverstrekkers zoals gynaecoloog, vroedvrouw, huisarts of tabakoloog uw motivatie om te stoppen met roken verhoogd?
 - Ja: 5/14
 - Nee: 6/14
 - Geen advies gekregen: 7/14

10

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

2 ,Werking rookstopkliniek

- Groepssessies bestaan uit **8 therapeutische sessies**
- Deelnemers : minimum 4 - maximum 14 kunnen inschrijven per reeks
- **Kostprijs 240 €** bij aanvang van de eerste sessie.
- Datums : **avonden**
 - Dag 1 =
 - Dag 2 =
 - Dag 3 = **rookstopdag**
 - Dag 4
 - Dag 5 = Diëtiste
 - Dag 6 =
 - Dag 7 =
 - Dag 8 = Psychologe
- Uren: **19.30 - 21.00 uur**

Voorschrift medicatie →

11

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Stoppen met roken terugbetaald

- In werking op 1 oktober 2009

12

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID N. 2009 — 3191 [C — 2009/22440]
 - 31 AUGUSTUS 2009. — Koninklijk besluit inzake de tegemoetkoming van de
 verzekering voor geneeskundige verzorging en uitkeringen voor de hulp bij
 tabaksontwenning - MONITEUR BELGE — 15.09.2009 — Ed. 2 — BELGISCH STAATSBLED 6219

- De tegemoetkoming wordt verleend voor zittingen die hulp bieden bij het stoppen met roken door een rechthebbende, die worden verzekerd door
 - een doctor in de geneeskunde
 - of een tabacoloog.

Erkend als tabacoloog =

- De beoefenaars van een gezondheidszorgberoep bedoeld in het KB nr. 78 van 10 november 1967 betreffende de uitoefening van de gezondheidszorgberoepen
- Of Licentiaten in de psychologie
- + die hebben voldaan aan de eindtest van een opleiding tabacologie georganiseerd door :
 - FARES Fonds des Affections respiratoires
 - VRGT Vlaamse Vereniging voor respiratoire Gezondheidszorg en tuberculosebestrijding

13

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

De gewone roker

- **Art. 3. § 1. De tegemoetkoming**
- **30 euro** voor een **eerste zitting** die voor eenzelfde rechthebbende slechts één keer mag worden aangerekend per periode van twee kalenderjaren. Deze eerste zitting heeft **een minimumduur van 45 minuten**.
- De tegemoetkoming wordt vastgesteld op **20 euro** voor de volgende zittingen, die voor eenzelfde rechthebbende worden beperkt tot maximum **7 per periode van twee kalenderjaren**. Deze zittingen hebben **een minimumduur van 30 minuten**.
- >>>>> **30 + 140 (7 x 20) = 170 €**
- **Riziv - Pseudocodes : 740434 (45 minuten) - 740456 (30 minuten)**

14

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

De zwangere rookster

- § 2. In afwijking van § 1, tweede lid, blijft de tegemoetkoming vastgesteld op **30 euro** voor zwangere vrouwen en dit voor maximum **8 zittingen per zwangerschap**.
 - **1ste zitting 45 minuten**
 - **2de – 8ste zitting = 30 minuten**
 - **>>>>> 8 x 30 = 240 €**
 - **= gratis voor 8 sessies in AZO**
 - **Riziv pseudocode 740471**
-
- *Een medisch getuigschrift dat de zwangerschap vaststelt vergezelt het getuigschrift voor verstrekte hulp*

15

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Sessies

- 1 : Intake – kennismaking - Testen fysieke afhankelijkheid- Vragenlijsten – Longfunctiemeting FEV1 - CO metingen (in alle sessies) - Motivatielijsten invullen (psychische dependentie) - werkboek (hand outs)
- 2 Bespreking longfunctie + CO-meting + fysieke afhankelijkheidstesten – BMI – hulpmiddelen (verwijzen arts)
- 3 = Rookstopdag - Samenstelling Tabak - Ontwenning verschijnselen - Vanaf nu Opvolging via e-mail 2 p/w gedurende 20 weken (5 maand)
- 4 = invloed roken op : COPD, astma, respiratoire functies
- 5 = Diëtiste : gewichtstoename

16

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

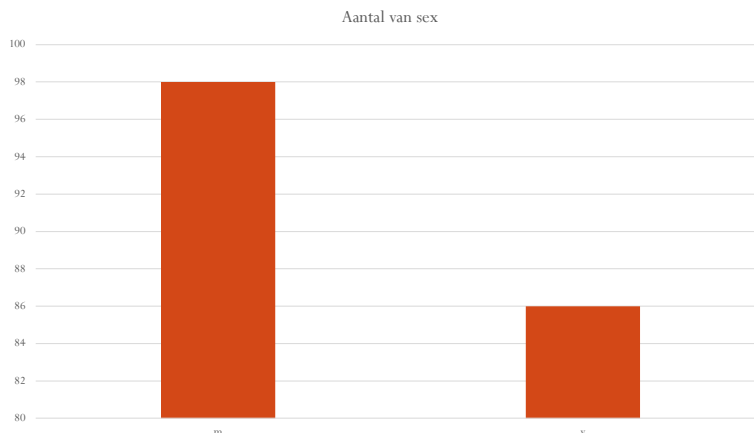
- 6 = invloed van roken op cardiovasculair, bypass, ballondilatatie, stent,
- 7 = passief roken, wetgeving, bespreking afbouw NRT / medicatie
- 8 : psychologie: Vermijden van herval – Drogredenen – Motivatie - Craving
- + 4 x / jaar terugkomdag voor “ex”-rokers

17

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Start 01/10/2009

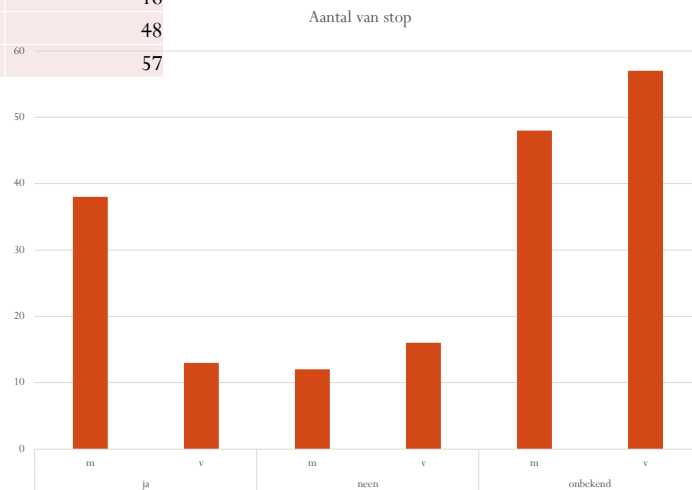
197 inschrijvingen >>> 184 deelnemers

18

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

stop	sex	Aantal van stop
ja	m	38
ja	v	13
neen	m	12
neen	v	16
onbekend	m	48
onbekend	v	57

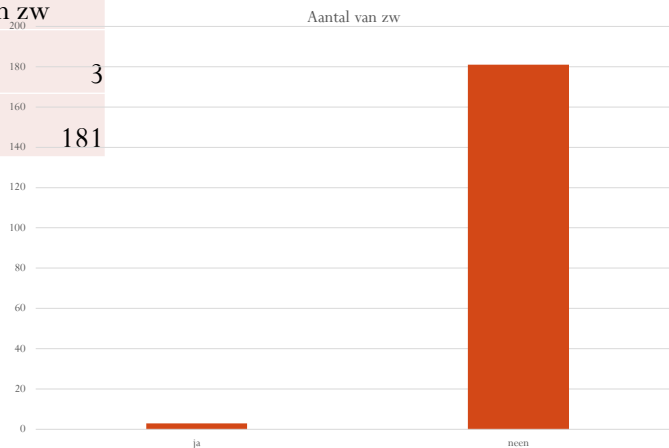

19

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Het aantal zwangeren die zich aanbieden

zw	Aantal van zw
ja	3
neen	181

20

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

3. Rookstop

- Hoe aanpakken ??

© Original Artist
Reproduction rights obtainable from
www.CartoonStock.com

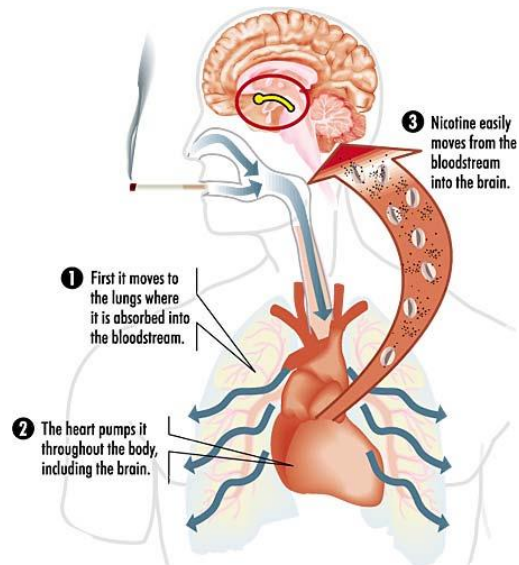

search ID: mbcn577

"I quit smoking, but I still get the urge when I stand outside an office building in the freezing cold."

21

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

22

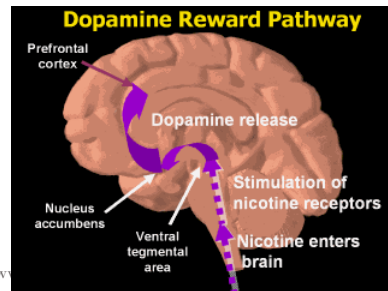
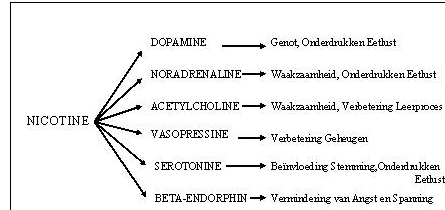
Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Farmacodynamiek van Nicotine

- Via de nicotinereceptoren
- Activatie van de receptor geeft release van :
 - Acetylcholine
 - Norepinephrine
 - **Dopamine > addictie**
 - Serotonine > depressie
 - Glutamaat
 - Beta endorfines
 - adrenocorticotroop hormoon ACTH

NICOTINE werking op het centraal zenuwstelsel

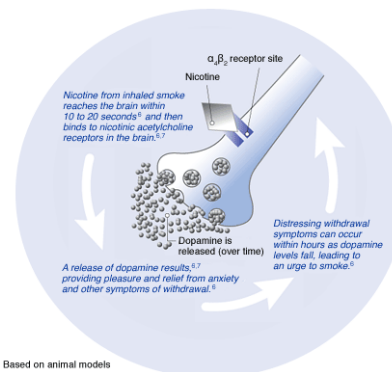
23

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicotine afhankelijkheid

- **Nicotine = belangrijkste alkaloïde** in tabak en **verantwoordelijk voor**
 - **Fysieke afhankelijkheid**
 - **Verslaving (psychologisch gewenning en behoefte te roken)**
- **Bereikt de hersenen in 10 à 20 seconden**
 - Halveringstijd is vrij kort (2 à 3 uur)
- Door de manier van roken **moduleert de roker** de intensiteit van de bloedpieken = zorgt voor constante hoeveelheid nicotine in bloed
- **Roken geeft een goed gevoel**, effect > herhaalt zijn gedrag om hetzelfde effect te bekomen (= positieve bekrachtiging + een **gewoontevorming**)
 - Effect = genot, voldoening, ontspanning, welzijn, intellectuele ondersteuning, ..

Based on animal models and in vitro studies. For illustrative purposes only.

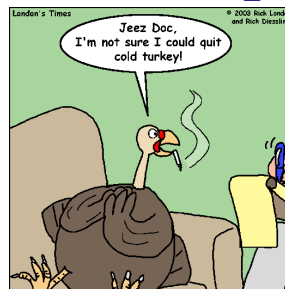
24

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Cold turkey methode

= Het **radicaal stoppen met roken, zonder gebruik van hulpmiddelen.**

- Daar is een ijzeren motivatie voor nodig. Deze methode is erg populair onder de stoppers: maar liefst 80% van de stoppers kiest voor stoppen op eigen kracht. Jammer genoeg houdt **slechts 1 à 3% dit minstens één jaar vol.**
- **Een hulpmiddel vergroot de kans op een succesvolle stoppoging.**
- Bron: D. Hammond et al. Do smokers know how to quit? Knowledge and perceived effectiveness of cessation assistance as predictors of cessation behaviour. Addiction Volume 99 Issue 8 1042 - August 2004

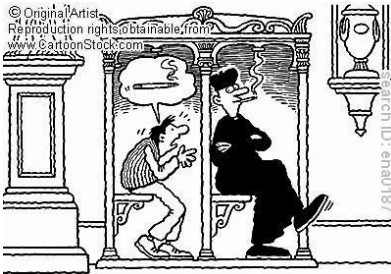
A cold turkey can still be just a turkey

Stoppen vóór of vroeg in de zwangerschap levert het grootste voordeel op voor het kind en de moeder, maar op elk ogenblik in de zwangerschap levert rookstop voordelen op. De risico's voor moeder en kind die voortvloeien uit roken zijn goed gedocumenteerd en waarschijnlijk belangrijker dan de risico's die gepaard gaan met het gebruik van nicotinevervangende therapie. Daarom moet nicotinevervangende therapie worden overwogen bij vrouwen die tijdens de zwangerschap of tijdens de borstvoeding niet kunnen stoppen met roken

(Van den Bruel A, Cleemput I, Van Linden A, Schoefs D, Ramaekers D, Bonneux L. Effectiviteit en kosteneffectiviteit van behandelingen voor rookstop. Brussel: Federaal Kenniscentrum voor de Gezondheidszorg (KCE); 2004 Juni. KCE reports vol. 1A. Ref. PF04-26.02A.)

Waarom ?

- Mogelijke **ontwenningssymptomen** :
 - Prikkelbaarheid, rusteloosheid, angst , slaperigheid, concentratiestoornissen, verminderd prestatievermogen, hunkeren naar sigaretten, toegenomen hongergevoel, slaapstoornissen, duizeligheid , hoesten, hoofdpijn, humeurigheid
- **De intensiteit en de frequentie van CRAVING neemt af in de tijd:**
 - vooral de twee eerste weken na de rookstop zijn de verschijnselen het meest intensief.
 - het hunkeren naar een sigaret duurt 3 à 5 minuten, ongeacht of de patiënt rookt of niet, en treedt minder frequent op na de eerste 7 à 10 dagen zonder sigaretten.

Although no subconscious crave episode will last longer than 3 minutes, serious time distortion is very real when quitting so keep a clock handy.

27

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Opties

- **Twee mogelijkheden**
 - **Nicotine substitutie** :
 - het natuurlijke product in tabak gaan **vervangen**
 - met een **lager risico op verslaving en minder toxiciteit**
 - **Niet nicotine behandelingen:**
 - = molecules die het effect van nicotine thv de **hersenen nabootsen of ermee interfereren** (effect op dopamine, noradrenaline, serotonine en B-endorfines)

28

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Mogelijkheden

- **Nicotinesubstitutie (NRT)**
- Zyban (+ NRT)
- Champix (géén NRT nodig)

29

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

4. NRT

1. Criteria:

- Te substitueren dosis
 - één sigaret = 1 tot 3 mg opgenomen nicotine
 - één pakje sigaretten = 20 tot 40 mg opgenomen nicotine
- Bij lage afhankelijkheid: kortwerkende nicotinesubstitutiemiddelen
- Bij hoge afhankelijkheid: maak een **combinatie** van
 - ❖ Nicotine patch/kauwgom (chronisch hogere bloedspiegel van nicotine)

+

- ❖ Inhaler of sublinguale tabletten of spray (acuut hogere bloedspiegel van nicotine)

2. Duur van de behandeling: gemiddeld 8 à 16 weken

30

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Algemene richtlijn NRT bij zwangeren

- Best = NIETS

Maar het mag gecontroleerd gebeuren

- Pleisters = continue afgifte
- Inhaler – Spray – zuigtabletten = pieksgewijs

31

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Dosis – keuze

- **Kauwgom > bloedpiek na 30 minuten**
 - Actief stoppen - Snel en flexibel
- **Patch - pleisters > bloedpiek na 30 minuten**
 - 24 -uur gebruik, speciaal om te helpen van 's morgens tot 's avonds - Discreet
- **Inhaler**
 - Imiteert het hand-mond ritueel
 - Snel en flexibel
- **Mondspray**
 - Actief en snel – 60 seconden
- **Zuigtabletten**
 - Actief en snel

32

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Electronische sigaret

- Niet alle e-sigaretten zijn veiliger dan gewone sigaretten. Een Franse studie concludeert dat er ook elektronische sigaretten zijn die even schadelijk zijn als gewone sigaretten en ook kanker kunnen veroorzaken.
- Het tijdschrift 60 Millions Consommateurs testte tien verschillende e-sigaretten, zowel heroplaadbare als wegwerpversies. Vooral de giftige en kankerverwekkende stoffen werden getest. "We vonden een significante hoeveelheid kankerverwekkende moleculen in de damp van deze sigaretten die tot nu toe onontdekt is gebleven", zegt editor Thomas Laurenceau. **Even giftig of zelfs erger**. In drie van de tien geteste modellen werden **evenveel van het kankerverwekkende formaldehyde** aangetroffen dan in een gewone sigaret. Het **erg giftige acroleïne** werd gevonden in de damp van de e-sigaretten, soms zelfs in hogere hoeveelheden dan bij gewone sigaretten. Bovendien hebben e-sigaretten geen kinderslot, terwijl de hoeveelheid nicotine in het vloeibare deel dodelijk kan zijn voor kinderen.

Commentaar van Stichting tegen Kanker

- De elektronische sigaret wordt als **vervangmiddel** gepromoot voor **het roken van tabak**. Er zijn verschillende soorten en in sommige ervan dient nicotine in vloeibare vorm ingebracht. Op die manier zou de e-sigaret als **nicotinevervanger** kunnen fungeren net zoals nicotinepeisters, -kauwgom, -spray en -tabletjes.
- En bovendien is **er nog niets geweten over de toxiciteit van de andere aromatische additieven** die toegevoegd worden aan de e-sigaret. Er blijft dus ook onzekerheid over de effecten **33** an deze additieven bij langdurig gebruik.

- Elektronische sigaret helpt niet bij rookstoppoging
- [Verslavingsgeneeskunde Pneumologie Psychiatrie](#)
- [A Longitudinal Analysis of Electronic Cigarette Use and Smoking Cessation](#)
- WASHINGTON 25/03 - Volgens een Amerikaanse studie is de elektronische sigaret geen efficiënt hulpmiddel bij het stoppen met roken. Uit de studie blijkt dat de gebruikers van de elektronische sigaret niet meer kans hebben om te stoppen met roken dan niet-gebruikers. Die resultaten bevestigen eerder onderzoek.
- De elektronische sigaret, die niet gereguleerd wordt door de Amerikaanse autoriteiten, levert geen bijzonder voordeel op bij het stoppen met roken, in tegenstelling tot wat de advertenties van de fabrikanten beweren. Dat zeggen de auteurs van de studie die gepubliceerd wordt in 'JAMA Internal Medicine'.
- Voor de studie onderzochten ze 949 rokers in Californië, waarvan 13,5 procent aangaf binnen het jaar gestopt te zijn.
- Maar gebruikers van elektronische sigaretten, die een gearomatiseerde damp produceren met of zonder nicotine, "hadden niet meer of minder kans om te stoppen met roken", zeggen de auteurs van de Universiteit van Californië in San Francisco.
- De auteurs vermelden er wel bij dat het moeilijk is om conclusies te trekken omdat slechts 88 deelnemers elektronische sigaretten gebruikten, waarvan er 9 stopten met roken.
- "Maar toch ondersteunen onze bevindingen andere studies waaruit blijkt dat de elektronische sigaret het percentage van mensen dat stopt met roken niet verhoogt", zo zeggen de onderzoekers.
- Volgens hen moet de wetgever advertenties verbieden die beweren of suggereren dat elektronische sigaretten effectief zijn om te stoppen met roken omdat dat niet wetenschappelijk bewezen is.

Doeltreffendheid substitutie

- Studie : *Willemsen MC, Ned Tijdschrift geneesk 2003;147:922-7*
- Alle vormen zijn superieur aan placebo
- Gemiddelde rookstoppercentage van behandelde groepen was
 - 16,7 % kauwgom
 - 13 % pleisters
 - 17,1 % inhaler
 - **20,2 % tabletten** (*hier slechts 2 studies gedaan*)
- In tegenstelling tot de andere vormen van substitutie heeft de psychologische ondersteuning in de studies met pleisters, de resultaten niet beïnvloed.

35

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Kauwgom

- **Flexibele en discrete manier** om de dosis zelf aan te passen
- Men beslist over het tijdstip, de dosering en de smaak.
- **Geeft een gecontroleerde hoeveelheid nicotine vrij**, voldoende om onthoudingsverschijnselen te onderdrukken, maar minder dan tijdens het roken.
- Is verkrijgbaar in twee doseringen: 2 mg en 4 mg en diverse smaken en merken
- **Plasmaspiegel na 5 à 7 minuten – piek na 30 minuten**

36

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicorette	Mg	Aantal
Kauwgom classic	2	105
Kauwgom classic	4	105
Munt	2	105
Munt	4	105
Freshmint	2	105
Freshmint	4	105

37

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicotinell	Mg	Aantal
Fruit	2	48
Fruit	4	96
Cool Mint	2	48
Cool Mint	4	96
Drop		
Drop		

38

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Gemelde nevenwerkingen kauwgom

- Mondirritatie
- Ontstekingen in de mond, larynx of slokdarm
- Hik
- Dyspepsie
- Kaakgewrichtspijn
- Lever- en nierbeschadiging
- Fructose-intolerantie
- **Bij te snel kauwen:**
 - Misselijkheid
 - Speekselvloed
 - Verstikkingsgevoel
 - Retrosternale branderigheid

39

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- niet aan te raden in de volgende omstandigheden: recent hartinfarct (binnen de 3 maanden) - hartkramp - ernstige hartritmestoornissen - beroerte - overgevoeligheid aan nicotine (of een ander bestanddeel van de farmaceutische vorm).
- heeft een lichte invloed op de bloedvaten, wat nadelig zou kunnen zijn voor personen meteen bestaande ziekte van hart- of bloedvaten (stabiele angina pectoris, ongecompenseerd hartfalen, vasospasmen). In ieder geval is doorgaan met roken zeker nadeliger voor hart- en vaatpatiënten.
- dient met voorzichtigheid gebruikt te worden in geval van: hoge bloeddruk – aandoeningen aan de bloedvaten van de hersenen – perifere vaat-aandoeningen – maag- en darmzweren – matige tot ernstige leverziekte – een overactieve schildklier (= hyperthyroïdie) insuline afhankelijke suikerziekte (lagere dosissen insuline kunnen nodig zijn na het stoppen met roken) – gezwel van de bijnieren (= feochromocytoom)
- Verhoogde nicotinespiegels werden vastgesteld bij rokende patiënten die een hemodialyse ondergaan

40

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Niquitin

Vorm	Niquitin	Mg	Aantal
Blister	Lozeng	2	72
Blister	Lozeng	4	72
Tube	Munt	2	72
Tube	Munt	4	72
Aanstekervorm	Minilozong	1,5	20
Aanstekervorm	Minilozong	4	20

➤ Min 8 – max 15 / dag in monotherapie

41

Alger

udenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicotinell

- Het product is verkrijgbaar in:
- Mintsmaak, in de gewone sterkte van 1 mg en de hoge sterkte van 2 mg
- Het product is bestemd om langzaam op te zuigen. Niet inslikken of kauwen.
- Neem telkens maar 1 zuigtablet tegelijk. Gebruik per dag maximaal 30 stuks van 1 mg of 15stuks van 2 mg.

42

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicorette

- **Het product is verkrijgbaar in:**
- Nicorette Freshmint 2 mg & 4 mg zuigtabletten
- 20 stuks / doosje
- Gebruik een NICORETTE® Zuigtablet telkens wanneer je behoefte hebt aan een sigaret.
- Bij de meeste rokers zijn dit er 8 tot 12 per dag.
- Er mogen dagelijks niet meer dan 15 tabletten gebruikt worden, ongeacht of het om de 2mg of 4mg variant gaat.

43

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Neveneffecten zuigtabletten

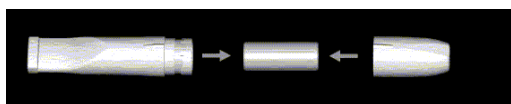
- > 10 %
 - Lichte pijn of irritatie van mond of tong
 - Misselijkheid
- Tussen de 1 % & 10 %
 - Keelpijn
 - Misselijkheid / Maagklachten – Diarree - Spijsverteringsproblemen/brandend maagzuur
 - Winderigheid
 - De hik
- Tussen de 0,1 % en 1 %
 - Nervositeit - Neerslachtigheid (depressie)
 - Hartkloppingen (het hart voelen kloppen) - Verhoogde hartslag
 - Pijn op de borst
 - Uitslag
 - Vermoeidheid en algeheel malaisegevoel

44

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be -
www.rookstopkliniek.be

Inhaler

- **Het hand-mond ritueel.**
- Doos = van 6 of 42 verzegelde kokertjes (daarin staafjes met nicotine) + mondstuk + kindveilig doosje, bestemd voor één blisterstrook + mondstuk.
- **10 mg nicotine per kokertje**
- **Maximale dosis is bereikt na 20 minuten** intensief gebruik.
- **Best is te spreiden over maximum 3 uur. (bvb 2 x 10 min. of 4 x 5 min.).**

45

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Neveneffecten inhaler

- Ongeveer 40% : last van hoesten en irritatie van de mond en keel.
- Zeer vaak voorkomende (>10%) bijwerkingen zijn hoofdpijn, hoesten en irritatie van de mond of keel.
- Vaak voorkomende (1-10%) bijwerkingen zijn maagdarmklachten, de hik, misselijkheid, braken en verstopte neus.
- Minder vaak voorkomend (0,1-1%) zijn hartkloppingen.
- Enkele symptomen zoals duizeligheid, hoofdpijn en slapeloosheid kunnen verband houden met onthoudingsverschijnselen ten gevolge van het stoppen met roken. Aften in de mond kunnen voorkomen wanneer u stopt met roken. Het is niet vastgesteld of dit te maken heeft met de behandeling met nicotine
- **Afbouwen**
 - Startdosis : min. 4 - max 12 vullingen/dag gedurende 12 weken
 - **Afbouwen gedurende 6 tot 8 weken**

46

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be
- www.rookstopkliniek.be

Mondspray

NIEUW

- **Nicorette Menthol Mint Mondspray 1 mg/spray, spray voor oromucosaal gebruik, oplossing**
- **NICORETTE® Menthol mint mondspray** bevat per verstuiving 1mg nicotine voor therapeutisch gebruik. De nicotine wordt door het mondslimvlies in het lichaam opgenomen. De spray verlicht snel de trek in een sigaret op moeilijke momenten en helpt je succesvol te stoppen.
- maximaal 4 verstuivingen per uur
- maximaal 64 verstuivingen per dag

47

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Wanneer moet u extra voorzichtig zijn met Nicorette Menthol Mint Mondspray?**
- Neem op voorhand contact op met uw arts als u last heeft van de volgende verschijnselen. Het kan zijn dat u Nicorette Menthol Mint Mondspray mag gebruiken, maar bespreek dit eerst met uw arts als u het volgende heeft (gehad):
- Recent (in de voorbije 3 maanden) een **hartaanval** of **beroerte**
- **Pijn op de borst** (onstabiele angina pectoris), of angina pectoris bij rust
- Een **hartaandoening** met effecten op uw hartslag of hartritme
- **Hoge bloeddruk** die niet onder controle gebracht is door geneesmiddelen
- Ooit **allergische reacties** met zwelling van de lippen, gezicht en keel (angio-oedeem) of jeukende huiduitslag (netelroos). Gebruik van NST kan dit soort reactie soms opwekken.
- Ernstige of matige **leveraandoening**
- Ernstige **nieraandoening**
- **Diabetes**
- Een overactieve **schildklier**
- Tumor van de **bijnier** (feochromocytoom)
- **Maag- of darmzweer**
- **Oesofagitis**

48

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Zwangerschap en borstvoeding**
- Bent u zwanger, denkt u zwanger te zijn, wilt u zwanger worden of geeft u borstvoeding ? Neem dan contact op met uw arts of apotheker voordat u dit geneesmiddel gebruikt.
- Het is zeer belangrijk om te stoppen met roken tijdens de **zwangerschap** omdat uw baby zich hierdoor slecht kan ontwikkelen. Het kan ook leiden tot vroeggeboorte of doodgeboorte. Het is het beste als u kunt stoppen met roken zonder het gebruik van geneesmiddelen die nicotine bevatten. **Als dit u niet lukt, mag Nicorette Menthol Mint Mondspray alleen gebruikt worden na overleg met de zorgverlener die uw zwangerschap volgt, uw huisarts, of een arts in een centrum dat gespecialiseerd is om mensen te helpen met rookstop.**
- Nicorette Menthol Mint Mondspray moet vermeden worden tijdens de borstvoeding omdat nicotine teruggevonden wordt in de moedermelk en uw kind kan beïnvloeden. Als uw arts u het gebruik van Nicorette Menthol Mint Mondspray heeft aanbevolen, moet de spray vlak na de borstvoeding gebruikt worden en niet tijdens de 2 uur die aan de borstvoeding voorafgaan.

49

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Pleisters - Patches

- **Patches van 24 uur**
 - Nicotinell 21 mg - 14 mg - 7 mg
 - NiQuitin clear 21 mg - 14 mg - 7 mg
 - De nicotine die in de patch zit wordt langzaam opgenomen door de huid en **geeft gedurende de dag een constante dosis nicotine vrij.**
 - **Werkingsmechanisme** : De afgifte van nicotine wordt bepaald door de structuur van de patch. Het zorgt ervoor dat de totale hoeveelheid nicotine nooit in één keer kan vrijgegeven worden. **De nicotine wordt langzaam en gelijkmatig opgenomen.** De drager van de patch heeft daardoor een bijna constante hoeveelheid nicotine in het bloed, zonder pieken en dalen zoals bij roken het geval is.
- > Silagy C, Stead I. Cochrane database Syst Rev 2004 (4):CD000165
- > **Een pleister van 21 mg komt +/- overeen met 1 sigaret per uur**

50

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Nicotinell – 24 uur (Novartis CH)	Mg	Aantal
	7	7 – 21
	14	7 – 21
	21	7 – 21

- Drie dosissen, TTS 21, TTS 14 en Nicotinell TTS 7
- Max. 3 maanden, overgang naar (een) lagere dosis(sen) om geleidelijk te kunnen afbouwen.

- **> 20 sigaretten per dag** = Nicotinell TTS 21 .
- **< 20 sigaretten per dag** = Nicotinell TTS 14.
- Duur 3 tot 4 weken per cyclus
- Nicotinell TTS 7 is bestemd om gebruikt te worden naar het einde van de behandeling = afbouw
- *Elke behandelingscyclus duurt 3 tot 4 weken.*

51

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Niquitin clear – 24 uur (GSK)	Nr	Mg	Aantal
	3	7	14
	2	14	14 – 21
	1	21	7 – 14 – 21

Dosering

- **> 10 sigaretten per dag:**
- 4 - 6 weken per dag 21 mg
- Dan 2 – 4 weken per dag 14 mg
- Dan 2 - 4 weken per dag 1 pleister 7 mg

- **< 10 sigaretten per dag**
- 4 - 6 weken per dag 14 mg
- Dan 2 - weken per dag 7 mg

52

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Meta-analyse van 3 RCT's met 927 zwangere rooksters.
Twee studies vinden een positief effect van nicotinepleisters, een derde studie vindt geen effect. Bij het samenvoegen van de 3 studies in een meta-analyse, wordt randsignificantie bereikt: RR=0,94 (95% BI van 0,89 tot 1,00)

(Lumley J, Oliver SS, Chamberlain C, Oakley L. Interventions for promoting smoking cessation during pregnancy. The Cochrane Database of Systematic Reviews 2004, Issue 3. Art. No.: CD001055. DOI: 10.1002/14651858.CD001055.pub2).

53

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Comparison of Cotinine Levels in Pregnant Women Whilst Smoking and When Using Nicotine Replacement Therapy.** - [Bowker KA¹](#), [Lewis S](#), [Coleman T](#), [Vaz LR](#), [Cooper S](#). Division of Primary Care, University of Nottingham, Nottingham, UK;
- Nicotine replacement therapy (NRT) helps smokers quit smoking, but trials indicate that there is no evidence that it is effective in pregnancy. **As metabolism increases during pregnancy, NRT may deliver insufficient nicotine to alleviate withdrawal symptoms.** There is mixed evidence as to what levels of cotinine are reached from nicotine exposure in pregnancy while using NRT, compared with smoking.
- **CONCLUSIONS:** In a pragmatic trial that replicated clinical practice, cotinine levels generated using NRT in pregnancy were lower than levels achieved from smoking. Although the sample size of this study was small, our findings are significant and are consistent with the hypothesis that NRT patches deliver an inadequate dose of nicotine to aid smoking cessation in pregnancy.
- PMID:24634462[PubMed - as supplied by publisher]

54

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Gemelde nevenwerkingen / waarschuwingen

- Lokale huidirritatie (eventueel corticoïdecrème)
- Bij slaapstoornissen de 24-uren patch verwijderen voor het slapengaan of de 16-uren patch gebruiken
- Gebruik de pleisters niet wanneer men:
 - overgevoelig is voor nicotine of andere bestanddelen van de pleister;
 - een ernstige hartaandoening heeft (een recent hartinfarct; hartritmestoornissen; beklemmend, pijnlijk gevoel op de borst /angina pectoris)
 - recente hersenbloeding (beroerte)
 - aandoening van de bloedvaten heeft;
 - verhoogde bloeddruk (hypertensie) die nog niet onder controle is
 - verminderde nier- en/of leverwerking
 - maag- of darmzweer
 - suikerziekte (diabetes mellitus)
 - hyperactieve schildklier
 - tumor van het bijniermerg (feochromocytoom)

55

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

We lezen in Folia Pharmacotherapeutica

- Op dit ogenblik zijn vijf vormen voor toediening van nicotinesubstitutie beschikbaar: kauwgom, transdermale pleister, ~~neusspray~~, inhaler en sublinguale tablet.
- **Evidentie van doeltreffendheid** In klinische studies wordt de doeltreffendheid van nicotinesubstitutie klassiek uitgedrukt als het percentage personen bij wie totale ontwenning werd bekomen gedurende één jaar, en dit te rekenen vanaf twee weken na de start van de poging tot rookstop.
- **Globale doeltreffendheid**
 - De resultaten van een systematisch overzicht van **81 gerandomiseerde studies suggereren dat de kans op succesvolle rookstop groter is met nicotinesubstitutie (kauwgom, pleisters, neusspray of inhaler)** dan met placebo of niets: 18% versus 11 %. In alle studies was er één of andere vorm van begeleiding. **Behandeling met een pleister gedurende 8 weken was even doeltreffend als langduriger behandeling**, en er was geen evidentie dat afbouwen van de behandeling met de pleister beter was dan plots stoppen. **Toepassen van een pleister overdag (gedurende 16 uur) was even doeltreffend als gebruik gedurende 24 uur.**
 - **Nicotinesubstitutie vermindert de ontwenningssverschijnselen bij rookstop** (drang om te roken, angst, prikkelbaarheid, toename van de eetlust en van het gewicht, concentratiestoornissen), **maar elimineert ze niet volledig.**

56

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Vergelijkende studies:** Er zijn weinig gegevens over directe vergelijking van de verschillende vormen, onderling of bij verschillende types rokers. **Er zijn wel gegevens die suggereren dat bij zwaar verslaafde rokers (d.w.z. 20 of meer sigaretten per dag) de neusspray doeltreffender zou zijn, en de kauwgom aan 4 mg doeltreffender dan deze aan 2 mg.**
- **Combinatie van meerdere vormen:** In de bijsluiters van de preparaten voor nicotinesubstitutie wordt aanbevolen verschillende vormen niet tegelijkertijd toe te passen. **De resultaten van enkele gerandomiseerde studies suggereren wel dat bepaalde combinaties de kans op totale ontwenning gedurende tenminste een jaar, verhogen.** Zowel de gewenste als de ongewenste effecten van combinatiebehandeling dienen echter verder te worden onderzocht.
- Drug Ther Bull. 1999 Jul;37(7):52-4. : **Nicotine replacement to aid smoking cessation.** Cigarette smoking remains the commonest cause of preventable mortality in the UK, accounting for about 120,000 deaths each year among people aged 35 years or more. In all, smoking-related disease costs a typical health authority around 15 million Pounds a year. It is notoriously difficult to stop smoking but success rates are increased if cigarettes are replaced by nicotine given as a medicine. When reviewing nicotine replacement in 1993, **we recommended a "combined approach, using nicotine patches plus advice and support"**. Since then, other forms of nicotine replacement have become available. Here we discuss current evidence on the efficacy and safety of different forms of nicotine replacement and consider the place of such therapy.

Publication Types: Review, PMID: 10692714 [PubMed - indexed for MEDLINE]
 www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

57

Relatieve contra-indicaties voor nicotinesubstitutiemiddelen

- Hartritmestoornissen
- Cardiovasculair : veilig in stabiele ziekte (Tob control 2005; 14:416-421)
- Recent CVA
- Onstabiele angor
- Chronische, veralgemeende huidziekten (bij gebruik van patch)
- Stabiele angina pectoris
- Recent myocardinfarct (na advies cardioloog)
- Ernstige hypertensie
- Cerebrovasculaire accidenten
- Vasospasmen
- Ernstige Hartinsufficiëntie
- Hyperthyroïdie
- Insulineafhankelijke diabetes mellitus
- Acut gastro-intestinaal ulcus
- Zwangerschap: nicotine turn-over is 60 % sneller (j Pharmacol Exp Ther 2004; 6: S107-S124)

58

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Zwangere vrouwen en vrouwen die zwanger willen worden moeten het advies krijgen om te stoppen met roken zonder nicotinevervangende therapie**
- Gebruik van zuigtabletten door de zwangere, sterk verslaafde rookster mag alleen plaatsvinden onder toezicht van een arts, na afweging van de risico's en baten.
- Bedoeling is om NRT slechts gedurende 2-3 maanden te gebruiken.
- **Producten met intermitterende dosering verdienen mogelijk de voorkeur omdat deze doorgaans een lagere dosis nicotine per dag afgeven dan pleisters.**

59

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Borstvoeding

Nicotine gaat ongehinderd over in de moedermelk in hoeveelheden die invloed kunnen hebben op de baby, zelfs bij therapeutische doseringen. Daarom moeten patiënten idealiter het advies krijgen om te stoppen met roken zonder nicotinevervangende therapie.

Als dat niet mogelijk blijkt, mogen zuigtabletten alleen worden gebruikt door vrouwen die borstvoeding geven en willen stoppen met roken na aanbeveling door een arts, die de risico's en voordelen tegen elkaar heeft afgewogen.

Om de hoeveelheid nicotine in de moedermelk te beperken bij gebruik van de nicotinevervangende therapie, moet de vrouw proberen de borstvoeding te geven net voor ze het product inneemt en zo lang mogelijk te wachten (voorgesteld wordt 2 uur) tussen de inname van een zuigtablet en de volgende voeding.

60

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

5. Medicatie

- Algemene richtlijn **medicatie** bij zwangeren
- Best = NIETS

61

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

[Br J Clin Pharmacol](#). 2014 Feb;77(2):324-36. doi: 10.1111/bcp.12116.

Pharmacotherapy for smoking cessation: pharmacological principles and clinical practice.

- [Aubin HJ¹](#), [Luquiens A](#), [Berlin I](#). Centre d'enseignement, de recherche, et de traitement des addictions, Hôpital Paul Brousse, Pars-Sud 11 University, INSERM U669, 94800, Villejuif, France.
- Strategies for assisting smoking cessation include behavioural counselling to enhance motivation and to support attempts to quit and pharmacological intervention to reduce nicotine reinforcement and withdrawal from nicotine. **Three drugs are currently used as first line pharmacotherapy for smoking cessation, nicotine replacement therapy, bupropion and varenicline.** Compared with placebo, the drug effect varies from **2.27 (95% CI 2.02, 2.55) for varenicline**, **1.69 (95% CI 1.53, 1.85) for bupropion** and **1.60 (95% CI 1.53, 1.68) for any form of nicotine replacement therapy.** **Despite some controversy regarding the safety of bupropion and varenicline, regulatory agencies consider these drugs as having a favorable benefit/risk profile.** © 2013 The British Pharmacological Society. **KEYWORDS:** bupropion, clonidine, mental health, nicotine, pregnancy, varenicline, PMID:23488726[PubMed - in process]

62

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Bupropion

- **Werking:** lage inhibitie van de (her)opname van noradrenaline, dopamine en 5-hydroxy-tryptamine
- **Opstarten terwijl de patiënt nog rookt met de afspraak van een precieze rookstopdatum, bij voorkeur tijdens de tweede week.**
- Beginnen met 1 retardtablet van 150 mg gedurende 6 dagen
- Daarna opdrijven tot 2 x 150 mg per dag met een interval van minstens 8 uur (bij bejaarden, nier- en matige leverinsufficiëntie : 150 mg per dag)
- Behandelingsduur : 7- 9 weken (= 1 verpakking van 100 tabletten)
- **Mag eventueel gecombineerd worden met nicotinesubstitutie** (cave bloeddrukstijging)

63

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Frequentste bijwerkingen:**
 - Risico van 1/100 : koorts, monddroogte, gastro-intestinale stoornissen, slapeloosheid, beven, concentratiestoornissen, hoofdpijn, sedatie, depressie, agitatie, angst, eruptie, pruritus, zweten, urticaria, dysgeusie
 - Incidentie van convulsies : 1/1000. Deze nevenwerking deed zich voor in studies met 450 mg per dag (interval minder dan 8 uur), bij depressieve patiënten met alcoholabusus. Risico op convulsies bij : hoofdtrauma in de anamnese, alcoholmisbruik, drugs, plots stoppen met benzodiazepinegebruik, antidepressiva, antipsychotica, theophylline.
 - Kans op verminderde waakzaamheid (cave rijvaardigheid en bedienen van machines)
- **Contra-indicaties:** levercirrose , epilepsie , boulimie, anorexie , bipolaire stoornis , zwangerschap en borstvoeding, associatie met MAO-inhibitoren , leeftijd jonger dan 18 jaar
- **Medicamenteuze interacties :** voorzichtigheid dient geboden bij gelijktijdige inname van bupropion en volgende geneesmiddelen wegens inductie of inhibitie van de metabolisatie. Dosisaanpassing kan nodig zijn.
 - Sommige : antidepressiva , antipsychotica , bèta-blokkers , anti-aritmica , anti-epileptica , anti-tumorale geneesmiddelen, levodopa

64

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

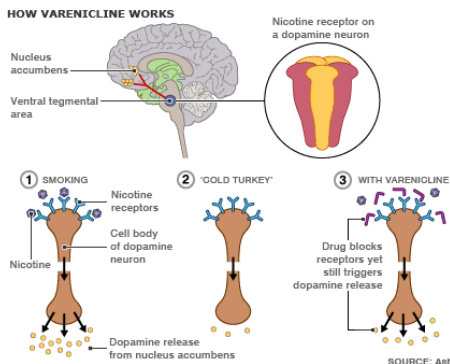
- **Zwangerschap en borstvoeding** Roken tijdens de zwangerschap is nefast. Preparaten die rookstop vergemakkelijken, kunnen daarom gebruikt worden tijdens de zwangerschap. **Veiligheidshalve tracht men ze wel te vermijden in het eerste trimester. Bupropion is, zoals elk antidepressivum, af te raden tijdens de zwangerschap**
- Bij gebruik van bupropion tijdens de zwangerschap bestaat er een verhoogd risico op cardiale malformaties: 10 ernstige malformaties in een groep van 423 aan bupropion blootgestelde zwangere vrouwen (prospectief) waarvan er 7 cardiaal waren. Dit is 70% i.p.v. de verwachte 25% in de algemene populatie (Anonymous. Bupropion, alias amfébutamone: attention en cas de grossesse. La revue Prescrire 2005; 264:590.)
- **Bupropion wordt in de moedermelk gesecreteerd.** Het gebruik ervan tijdens de borstvoeding wordt omwille van een verhoogd risico op convulsies ontraden. (Anonymous. Sevrage tabagique: Idées-Forces [online] La Revue Prescrire. - Anonymous. Bupropion: convulsions chez un nourrisson exposé par l'allaitement. La Revue Prescrire 2005;25:351.)
- Antidepressiva : Met uitzondering van **bupropion en nortryptiline hebben** antidepressiva geen **effect op de tabaksontwenning** (Hughes, Keely & Naud, 2007). **Zwangerschap vormt echter een contra-indicatie voor het gebruik van deze medicatie** (bron: Vlaamse vereniging voor respiratoire gezondheidszorg en tuberculosebestrijding vzw)

65

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Varenicline

- Champix (Varenicline) is het nieuwste geneesmiddel in de strijd tegen roken!
- De werkzame stof heet *varenicline*, en dat is een **synthetische variant van de natuurlijke stof cystine**.
- Champix **werkt in op de dubbele verslaving aan nicotine: het prikkelt de hersenen tot aanmaken van onze natuurlijke genotsdrug dopamine en tegelijkertijd blokkeert het de nicotine-receptoren die voor de onprettige ontweningsverschijnselen zorgen.**

66

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Neveneffecten medicatie : Champix

- De meest voorkomende bijwerking in het onderzoek was
 - 28 % misselijkheid / nausea
 - 16 % hoofdpijn
 - 14 % slapeloosheid - slaapstoornissen
 - 10 % ging vaker of heftiger dromen
 - 7 % droge mond
 - 6 % winderigheid
 - 5 % constipatie
 - 6 % duizeligheid

67

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Vruchtbaarheid, zwangerschap en borstvoeding vlgs de bijsluiter

• Zwangerschap

Er zijn geen adequate gegevens beschikbaar over het gebruik van CHAMPIX bij zwangere vrouwen. Dierstudies hebben voortplantingstoxiciteit laten zien, Het potentiële risico voor de mens is onbekend. CHAMPIX dient niet gebruikt te worden gedurende de zwangerschap.

• Borstvoeding

Het is onbekend of varenicline wordt uitgescheiden in moedermelk bij de mens. Dierstudies suggereren dat varenicline wordt uitgescheiden in moedermelk. Een beslissing om de borstvoeding voort te zetten/te staken of om de behandeling met CHAMPIX voort te zetten/ te staken dient te worden genomen door het voordeel van de borstvoeding voor het kind af te wegen tegen het voordeel van de behandeling met CHAMPIX voor de moeder.

• Vruchtbaarheid

Er zijn geen klinische gegevens over de effecten van varenicline op de vruchtbaarheid. Niet-klinische gegevens afkomstig uit standaard vruchtbaarheidsstudies met mannelijke en vrouwelijke ratten hebben uitgewezen dat er geen risico is voor mensen

68

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

En toch ??

- **Varenicline : Zwangerschap vormt een contra-indicatie voor het gebruik van Varenicline. De veiligheid van Varenicline kan immers, tot op heden, niet gegarandeerd worden.** (bron Vlaamse vereniging voor respiratoire gezondheidszorg en tuberculosebestrijding vzw)

69

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

- **Are nicotine replacement therapy, varenicline or bupropion options for pregnant mothers to quit smoking? Effects on the respiratory system of the offspring.**
- **Maritz GS.**- Department of Medical Biosciences, University of the Western Cape, Bellville, South Africa. gmaritz@uwc.ac.za
- Nicotine occurs in tobacco smoke. It is a habit-forming substance and is prescribed by health professionals to assist smokers to quit smoking. It is rapidly absorbed from the lungs of smokers. It crosses the placenta and accumulates in the developing fetus. Nicotine induces formation of oxygen radicals and at the same time also reduces the antioxidant capacity of the lungs. Nicotine and the oxidants cause point mutations in the DNA molecule thereby changing the program that controls lung growth and maintenance of lung structure. The data available indicate that maternal nicotine exposure induces a persistent inhibition of glycolysis and a drastically increased AMP level. These metabolic changes are thought to contribute to the faster aging of the lungs of the offspring of mothers that are exposed to nicotine via the placenta and mother's milk. The lungs of these animals are more susceptible to damage as shown by the gradual deterioration of the lung parenchyma. The rapid metabolic and structural aging of the lungs of the animals exposed to nicotine via the placenta and mother's milk, and thus during phases of lung development characterized by rapid cell division, is likely due to 'programming' induced by nicotine. **Since varenicline, a partial nicotine agonist, has basically the same structure as nicotine, and also binds to acetylcholine receptors in competition with nicotine** (but with largely the same effect), **it is not advisable to use nicotine or varenicline during gestation and lactation.** Furthermore, the use of individual vitamin supplements is also not advisable because of the negative impact on the program that controls maintenance of lung structural and functional integrity and aging. A more appropriate smoking cessation program will also include a mixture of antioxidant nutrients such as in tomato juice.

70

PMID:19706643 [PubMed - indexed for MEDLINE]

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Andere farmaca

- **Clonidine (Catapressan, Dixarit) , mecamlamine, lobeline, tranquilizers en andere antidepressiva** kunnen zeker een ondersteunend effect scoren, maar hebben momenteel geen duidelijk omschreven rol bij rookstopbegeleiding.

71

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde - www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Efficacy and safety of pharmacotherapy for smoking cessation among pregnant smokers: a meta-analysis.

- [BJOG](#). 2012 Aug;119(9):1029-39. doi: 10.1111/j.1471-0528.2012.03408.x.
- [Myung SK¹, Ju W, Jung HS, Park CH, Oh SW, Seo H, Kim H; Korean Meta-Analysis \(KORMA\) Study Group.](#) -Smoking Cessation Clinic, Family Medicine Clinic, and Centre for Cancer Prevention and Detection, National Cancer Centre, Gyeonggi-do, South Korea. msk@ncc.re.kr
- **BACKGROUND:** The efficacy and safety of pharmacotherapy for smoking cessation among pregnant smokers has not yet been established.
- **OBJECTIVE:** To investigate the efficacy and safety of pharmacotherapy for smoking cessation among pregnant smokers.
- **SEARCH STRATEGY:** A search was made of PubMed, Embase and CENTRAL in June 2011.
- **SELECTION CRITERIA:** Randomised controlled trials (RCTs), quasi-RCTs and retrospective or prospective controlled studies were included.
- In a fixed-effects meta-analysis of all studies based on the longest follow-up data available, pharmacotherapy had **a significant effect on smoking cessation (relative risk [RR] 1.80; 95% confidence interval [CI] 1.32-2.44).**
- **A few minor adverse effects and serious adverse effects** were reported in several studies.

72

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Medicatie en/of NRT ??

Bron: <http://www.domusmedica.be/documentatie/dossiers/stoppen-met-roken/5044-is-varenicline-het-effectiefst-of-toch-niet.html>

- **Algemeen**
- Iedereen is het erover eens is dat varenicline in **monotherapie** duidelijk de meest efficiënte therapie is, wat trouwens ook bevestigd wordt in het KCE-bericht
- **Combinatie NRT** kan hierbij misschien een valabel alternatief zijn.
- *Bupropion en NVT blijken even efficiënt te zijn (OR 0,99; 95%-BI: 0,86 tot 1,13). Varenicline is efficiënter dan nicotinevervangende monotherapieën (OR 1,57; 95%-BI: 1,29 tot 1,91) en dan bupropion (OR 1,59; 95%-BI: 1,29 tot 1,96).'*

73

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Bij zwangerschap – borstvoeding

- **Best niets**
- **Medicatie : volgens VRGT niet**
 - Bupropion
 - Varenicline
- **NRT**
 - Snelle werkers bij voorkeur

74

Algemeen Ziekenhuis Oudenaarde -
www.azoudenaarde.be - www.rookstopkliniek.be

Einde

- Van Laethem Danny

